

Вяра

03.05 по еретическия, †20 април по православния календар - Св. преподобни Анастасий, игумен на Синайската планина. Св. Анастасий Синаит, патриарх Антиохийски. Св. преподобни Теодор Трихина. Св. Григорий, патриарх Антиохийски

В памет на преподобния наш отец Анастасий, игумен на Синайската планина († 695 г.)

*Свети преподобни Анастасий,
игумен на Синайската планина.
Фрагмент от стара ромейска
икона. Синай*

Свети Анастасий бил възпитан в голямо благочестие още от ранната си младост, което е видно от следните думи, казани от

самия него:

- Които са видели Христа в плът, са Го смятали за пророк; ние, макар с телесните си очи да не сме Го виждали, въпреки това от най-млада възраст, още младенци и момчета, винаги сме Го признавали за Бог, всемоушен Владика, Създател на времената, и сме се научили да Го изповядваме като сияние на Отеческата Слава. А пък Неговото Свето Евангелие изслушваме с такава любов, сякаш виждаме пред себе си Самия Христос, Който се обръща към нас. А когато приемаме непорочната перла на Неговото пречисто Тяло, вярваме, че приемаме Самия Христос. А когато виждаме на иконата само Неговото изображение, покланяме се, припадаме и Го почитаме, сякаш виждаме Самия Него, Който се вири към нас от небесата.

От тези слова на преподобния Анастасий ясно се вижда, че той от самото си детство е бил научен да познава Христа, истинския Бог, да вярва в Него, да се бои от него с нелицемерен страх, от цяло сърце да Го обича и да Го почита с подобаващото му се поклонение.

Като достигнал пълнолетие, свети Анастасий оставил света, и като взел според Евангелската заповед кръста си, самоотвержено последвал след Христа. Като се отдалечил в манастир, тук Анастасий приел монашество. Но като искал да достигне колкото е възможно по-висши подвизи в добродетелта и като се стремил да подражава на свършените в добродетелите мъже, свети Анастасий се отправил към Иерусалим и се заселил на Синайската планина, където се подвизавал заедно с мнозина свети мъже, преуспяващи в подвизите на монашеското житие.

По това време игумен на Синайската планина бил преподобният Иоан Лествичник. Заради смиреномъдрието си той получил от Бога дарът на духовното разсъждение и

премъдрост. Той съставил много душеполезни беседи, написал житията на някои свети отци и се удостоил да получи презвитерски сан.

След свети Йоан Лествичник и неговия брат Георгий игумен на Синайската планина станал Анастасий. Там той се потрудил много за изобличаването на еретиците, които се наричали акефали, написал много против тях и като се състезавал с тях, ги изобличавал и посрамвал. Ереста на акефалите се зародила в Александрия по време на управлението на император Зенон; нейни основатели били хора враждебни и противници на Четвъртия вселенски събор на светите отци, проведен в Халкидон. По времето, когато тази ерес се зараждала в Александрия, лъжепатриарх бил еретикът Петър, с прозвището Могос. Към тази ерес на акефалите впоследствие се присъединил и Севир, който получил прозвището "Безглавият", заради принадлежността му към ереста на безглавите; това е същият онзи Севир, който през управлението на император Анастасий завладял престола на Александрийската патриаршия.

Свети Анастасий поразявал всички тези еретици, като се борел с тях не само на Синайската планина, но обхождал Сирия, Арабия и Египет, като навсякъде изкоренявал и прогонвал тази ерес и утвърждавал Христовата Църква. Така като послужил много на Бога, преподобният отишъл при Господа в дълбока старост. Неговата кончина била при царуването на император Ираклий.

Трябва да отбележим, че има двама отци Анастасий с едно и също прозвище - "Синаит". Първият, по-стар на години, и със сан антиохийски патриарх, който невинен претърпял изгнание от император Иустин, а вторият, сега споменаваният, който е живял малко по-късно от него и е бил игумен на Синайската планина.

В памет на свети Анастасий Синаит, патриарх Антиохийски

(† 599 г.)

На тридесет и петата година от царуването на император Юстиниан Велики, след кончината на Антиохийския патриарх Домн Младши, на патриаршеския престол встъпил Анастасий, наречен Синаит поради това, че бил взет за светителската Катедра от Синайската планина.

През това време в Църквата започвали смутове, по повод на неблагочестивото мъдруване на някои личности относно Божествената Христова плът, а именно - че по време на пребиваването на Спасителя сред хората, до Неговите доброволни страдания, плътта Му сякаш не била изпитвала страдания, не се подчинявала на природните потребности и едва ли не нашият Господ Иисус Христос приемал храна и питие допреди страданията и възкресението Си по същия начин, както Той вкусвал, когато се явявал на апостолите Си, след възкресението. Това нечестиво мъдруване се зародило в Константинопол. Подробно за него е написано в житието на свети Евтихий, патриарх Константинополски.

Към това еретическо мъдруване отначало се присъединил и съблазненият от еретиците император Юстиниан, който и

искал да издигне това еретическо учение в догмат на вярата. Вследствие на това в църквата настанало такова голямо объркване, че бил свален от патриаршеския престол патриарх Евтихий, който се възпротивил на ереста.

Всички, които поради незнанието си се колебаели дали да приемат това учение, или не, чакали съвет и указания от антиохийския патриарх Анастасий Синаит, тъй като свети Анастасий бил мъж твърде запознат с Божественото Писание, твърд в изповядването на православната вяра и свят по живот. Еретиците положили всички усилия, за да привлекат свети Анастасий на своя страна, с надеждата, че ако той е благосклонен към тяхното учение, всички православни ще последват примера му. С тази цел те се обърнали за помощ към царя, но не постигнали успех, тъй като **свети Анастасий писмено изобличил царя за неговата заблуда**. Също така той изпратил свои пастирски послания и по всички Сирийски области до духовенството и миряните, като ги поучавал да се пазят от споменатата ерес. Освен това в Антиохия той ежедневно поучавал в църквите, като повтарял апостолското наставление: "който ви благовестеше нещо по-друго от това, що ние ви благовестихме, анатема да бъде".

Като научил за всичко това, император Юстиниан се разгневил срещу светейшия патриарх и поискал да го свали от престола, както и Константинополския патриарх Евтихий, но изведнъж почувствал, че се приближава смъртта му и се отказал от намерението си.

След смъртта на Юстиниан управлението на държавата приел неговият племенник, Иустин Младши. Подучен от еретиците, той свалил от Антиохийския престол Божия архиерей Анастасий Синаит, като хвърлил върху него несправедливи обвинения. Така най-напред свети Анастасий бил обвиняван в това, че не пазел църковните пари и ги

разхищавал напразно; после в това, че е злословил за царя, като отвърнал на зададения му въпрос, защо не пази църковното имущество, така: “за да не го вземе всемирният пагубник Иустин”. Дори добавили, че когато Анастасий заел антиохийския престол, Иустин завеждал при чичо си царските палати и очаквал от Анастасий подарък. Но свети Анастасий не му дал нищо, като справедливо разсъдил, че не е добре да се дава злато за получаването на духовен сан, който не със злато се придобива, но се дава по благодатта на Светия Дух. Оттогава Иустин започнал да се гневи на Анастасий. А когато след смъртта на чичо си той приел управлението на държавата, започнал да търси обвинения срещу в нищо невиновния светител Анастасий, и като се възползвал от лъжливите обвинения, го свалил от престола.

След като Анастасий бил низвергнат, на Антиохийския патриаршески престол бил назначен, против неговата воля, игуменът на фаранската лавра Григорий, мъж също преукрасен с благочестие, споменаван с похвали в Лимонария на светеяния иерусалимски патриарх Софроний. След смъртта на този Григорий блаженият Анастасий Синаит след двадесет и три годишно пребиваване в изгнание при царуването на император Маврикий, отново бил върнат на антиохийския патриаршески престол. По това време папа на Рим бил свети Григорий Велики, наречен Двоеслов, или Събеседник. Този светец пребивавал в най-искрено духовно общение с блажения Анастасий, като бил в преписка с него. Когато светият папа Григорий чул, че Анастасий се е върнал на престола си, незабавно, сърадвайки се на неговото възвръщане, изпратил до него послание, в което му написал следното:

- Слава в небесата Богу, на земята да бъде мир и радост, тъй като пълноводната река, която някога изостави антиохийската камениста почва, сега отново се завърна в руслото си и напоява долините, през които протича.

В друго писмо той отново говори:

- Ти ми съобщаваш, свети отче, че ако би било възможно, ти би искал да водиш разговора с мен без хартия и перо и съжаляваш, че за това пречи твърде голямото разстояние между изтока и запада. Но аз говоря истината, че и на хартията твоята мисъл води разговор с мен като че без хартия. От думите на твоя разговор аз виждам твоята любов към мен и ние, съединени по благодатта на всесилния Бог, чрез съюза на любовта, не сме разделени от разстоянието. Защо би искал да имаш позлатени гълъбови крила, като вече ги имаш? Защото тези крила са любовта към Бога и ближния. На тези крила възлита светата Църква, с тях тя превъзхожда всичко земно. Ако ти, свети отче, нямаше тези крила, то не би прелитал до мен с такава любов в писмата. И тъй, умолявам те, моли се за мен, немощния, та чрез твоите молитви Господ по-скоро да ме освободи от толкова големите (причинявани на Рим от лангобардите) бедствия и вълнения и да ни доведе до пристанището на вечния покой. Аз с благодарност приех твоите добри благопожелания, които ти, човеко Божий, понеже си смирен духом, изрази към мен, и относно които казваш: какво може да даде нищият, освен това, което принадлежи на нищия? Но ако ти не бе направил себе си нищ духом, то не биха били толкова щедри твоите благословии. Всесилният Бог да те защити под Своя Покров от всякакво зло. И тъй като твоят живот е твърде важен за всички добри хора, то само след като изминат много години, да те пресели Всевишният във вечните обители на небесното отечество.

От това послание на свети Григорий, папа Римски, до блажения Анастасий, патриарх Антиохийски, става очевидна взаимната любов на двамата в Светия Дух и едновременно в това послание се свидетелства за благочестието и светия живот на Анастасий.

Блаженият Анастасий, като прекарал шест години след възвръщането си на престола, се преставил в Господа на четиринадесетата година от царуването на император Маврикий.

След свети Анастасий Синаит на патриаршеския престол встъпил друг Анастасий, но вече без това наименование Синаит, който бил убит от иудеите през царуването на гонителя на християните, император Фока, и бил почитан от вярващите като Христов мъченик.

Трябва да отбележим, че има двама мъже Анастасий с наименование Синаит. Първият е Антиохийският патриарх, който се преставил през царуването на император Маврикий, а другият, празнуван също сега, е бил игумен на Синайската планина и починал през царуването на император Ираклий, приемник на гонителя Фока, който убил Маврикий. В онези времена е имало и други преподобни отци с името Анастасий, прославили се с добродетелния си живот, но не Синаити, както този Анастасий, който бил убит от иудеите. Освен това в “Лимонария”, глави 48-а и 49-а, се споменава за авва Анастасий, който бил ключар в Иерусалим на живоносния Гроб и в църквата на Възкресението на Христа, нашия Бог.

**В памет на преподобния наш отец Теодор
Трихина**

(† 400 г.)

Преподобният Теодор Трихина, тоест власеничник, бил син на богати родители и произлизал от град Константинопол. Като изоставил заради Бога родителите си, богатството и славата, той напуснал отечеството си и приел монашество в един пустинен манастир.

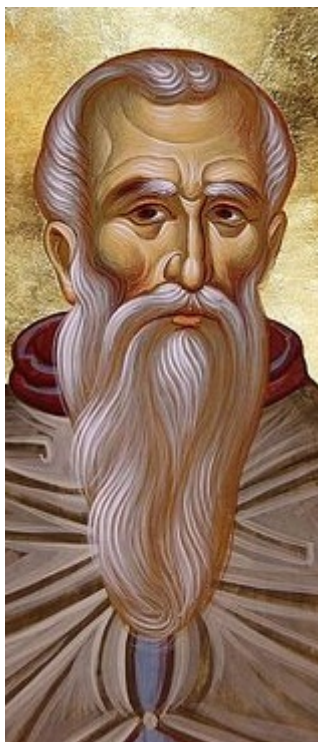
Тук той водел толкова строг начин на живот, че твърде много изтощавал плътта си, и заприличал по лице на мъртвец. В продължение на цели нощи стоял на молитва и въпреки студа никога не покривал главата си и носел само една бодлива космата дреха, за което и бил наречен власеничник, или Трихина. После на негово име започнал да се назовава и манастирът, в който светецът прекарал своя суров живот. За подвижите си свети Теодор получил от Бога власт над бесовете и като извършил много чудеса, с мир си отишъл при Господа. Той вършел чудеса не само приживе, но и след преставянето си, защото от неговите свети мощи изтичало благовонно целебно миро, с което за слава на нашия Бог Христос се лекували много болести и били прогонвани нечистите духове.

Кондак преподобного Феодора

глас 4

Явился еси предивен житием,/ Феодоре мудре отче,/ власяными рубы изменив/ паче царских сокровищ,/ яже на земли,/ сего ради небесную одежду восприял еси,// присно моли о нас, преподобне.

В памет на свети Григорий, патриарх Антиохийски († 593 г.)

Преподобният Григорий бил игумен на манастира, който се наричал Фаран и се намирал между Синайската планина и Раита. По особен Божий промисъл той по чудесен начин бил посочен от Бога като човек, достоен за патриаршеския престол. За това се разказва в “Лимонария” на свети Софроний, Иерусалимския патриарх.

Авва Георгий Арменеца, ученик на авва Сергей, ни съобщава следното: “Тъй като авва Григорий, който беше игумен на лаврата Фаран, нееднократно ме молеше да го заведа при авва Сергей, аз се отправих с него при стареца, който по това време пребиваваше в пустинята край Мъртво море. Старецът, като го видял, го приветствал и го приел твърде любезно. Той донесъл вода, измил му краката и през целия ден разговарял с него за спасението на душата, а на другия ден го изпратил. Когато авва Григорий се отдалечил от авва Сергей, аз запитях стареца:

- Отче, ти знаеш ли, че се съблазних; защото съм водил много епископи, презвитери, и други отци при тебе, а ти на никого от тях не си умивал краката, само на авва Григорий.

На тези думи старецът ми отвърна:

- Аз не знам кой е Григорий, но знам, че в моята пещера аз

приех патриарха, защото го видях, че носи омофор и държи в ръцете си Евангелие.

Авва Сергей говореше това за авва Григорий в пророчески дух, защото след като изминаха пет години, по Божиите съдби авва Григорий беше поставен за патриарх в град Антиохия.

За същия Григорий, патриарха на Антиохия, някои от старците разказваха, че той притежавал особено следните добродетели: милостиня, незлобие, покаяние, смирение. У него имало и голямо състрадание към съгрешаващите, също придобил и много други добродетели. Светейшият Софроний, Иерусалимският патриарх, дава за него следното свидетелство:

- Такъв мъж, като блажения Григорий, Антиохийския патриарх, е достоен да се причисли към лика на светиите и преподобните: той против волята си бил поставен на патриаршеския трон и водел свят живот в Христа, нашия Господ, На Него слава во веки. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}